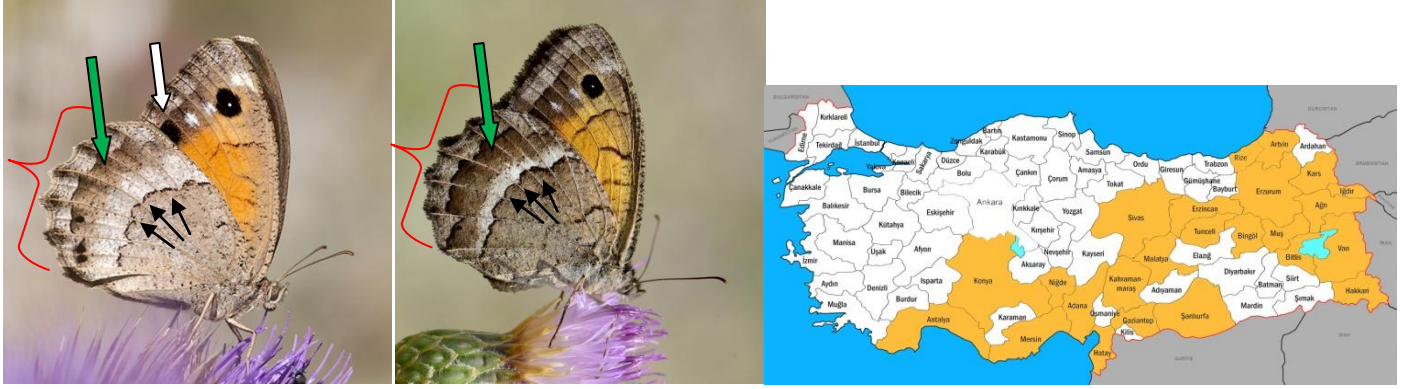

PİRİ REİS KELEBEKLERİ (*Satyrus sp.*)

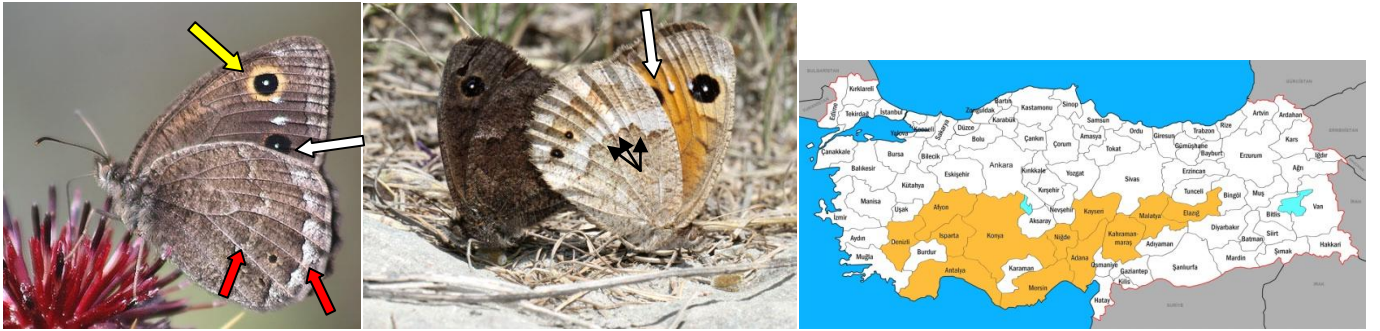
Piri Reis kelebekleri bireyler arası varyasyonların fazla olduğu türlerdendir. Özellikle farklı Piri Reis türleri dişileri arasındaki benzerlikler ve tanım için kullanılan ayraç yöntemlerinin çakışması sebebiyle dişiler için tanımlama bazen zorlaşmaktadır.

Anadolu Piri Reisi - *Satyrus favonius*

- Genellikle temiz ve beyaz damar içermeyen arka kanat altı ve sarımsı turuncu ön kanadı kolay tanınır da bazı bireyler Haşmetli Piri Reis dişileri ile benzerlik gösterebilir.
- Arka kanat fistolu yapısının (kırmızı yay) yanı sıra arka kanat beyaz orta bandının iç kısmının düz seyri de tanı da yardımcı olur (siyah oklar). Anadolu Piri Reis’inde arka kanat kenarına doğru uzayan açık kahverengi damarların uç noktaları kanat kenarında dişli bir yapı oluşturur. Haşmetli Piri Reis’de beyaz orta bandın iç kısmındaki çizgi daha girintili çıkıntılı iken, arka kanat kenarı daha az dişli (fistolu) yapıdadır.
- Arka kanatta iki beyaz bant arasındaki kısım genel zemin rengine göre çok daha koyu kahverengi olup açık kahve damarlarca bölünmüştür (yeşil ok). Diğer Piri Reislerde bu alan zemin rengindedir veya az koyudur.
- Ayrıca ön kanatta yer alan ve zor görünen ikinci benek genellikle kördür ve kenara oldukça yakındır (beyaz ok).

Haşmetli Piri Reis - *Satyrus ferula*

- Koyu renkli erkek bireyler iri ön kanat apeks beneği çevresindeki turuncu halkası (sarı ok) ile ve koyu arka kanadı ile kontrast oluşturan beyaz kenar alt ve orta bandı (kırmızı oklar) ile kolay tanınır.
- Kanat kenarları en az dişli (fistolu) olan Piri Reistir.
- Ön kanat alt kısmında zor görünen ikinci benek genelde beyaz merkezli olup kenara yakın değildir (beyaz oklar).
- Bazı bireyler de Beyaz Damarlı Piri Reis ile karıştırılabilir. Beyaz Damarlı Piri Reis’de damarlar ve orta beyaz bant daha belirgin olup, dağılım da ayırıcı önemlidir. Haşmetli Piri Reis Doğu Anadolu’nun büyük kısmında görülmez.

Haşmetli Piri Reis Dişi Birey

Beyaz Damarlı Piri Reis - *Satyrus amasinus*

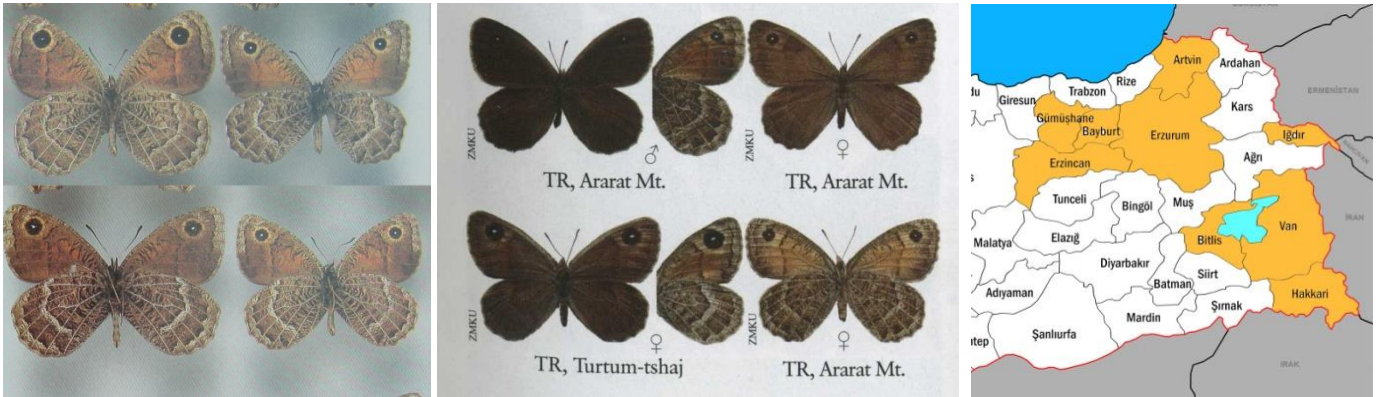
- Genellikle belirgin beyaz damarları ile kolayca tanınır. Beyaz damarlar arka kanat kenarına kadar izlenebilir.
- Yıpranmış bireyler ve dişiler bazen tanım zorluğu oluşturabilir. Bu durumda belirgin beyaz damarlara, oldukça belirgin olan orta beyaz banda (beyaz ok) ve bakır tonlara çalan zemin rengine dikkat etmek gerekir.
- Tüm bunlara rağmen dağılımın kesiştiği bölgelerde ayrımı zor bireyler de vardır.

İran Piri Reisi - *Satyrus iranicus*

- Beyaz Damarlı Piri Reis'ten ayrı bir tür olması hususu halen tartışmalıdır. Mevcut durumda tek ayrımı dağılımıdır.
- Genel olarak da daha koyu tonlarda olduğu söylenebilir. Taze bireylerde saçaklar Beyaz Damarlı Piri Reis'e göre daha fazla beyaz pul taşır. Ancak çoğu zaman kanat üstünden daha rahat görülebilecek bu detay fotoğraflardan tanım için çok yardımcı olmayabilir.

Hazer Piri Reisi - *Satyrus parthicus*

DDT

Vadim V. T. (Butterfly of Europe & Mediterranean Area)

- Dağılımı olan bölgede 2.000 metre üzerinde taşlık alanlarda oldukça nadir görünen keleşimizin tanımı için yeterli kayıt bulunmamakla birlikte (var olan kayıtlar ön kanat kapalı olduğundan kullanılmamıştır);
- Ölü örnekler incelendiğinde; iri apeks benneği altında beyaz benek taşıması ve ön kanat altında ikinci siyah benneği bulunmaması söylenebilir.
- Yine arka kanatta yer alan medyan beyaz bandın ince ve düz seyrettiği söylenebilir.
- Genel olarak Beyaz Damarlı Piri Reis'den daha küçük bir keleş olup, ön kanat altının toprak kırmızısı rengi ile ayırt edilebilir. Bilinen az sayıda kayıttan biri Erzurum Palandöken dağlarındandır.

Rudi Verovnik, Erzurum Palandöken, 1999

Ön kanat altı tam olarak görünmese de diğer özellikleri ile muhtemel türün karesi olabilecek sitemizdeki örnek;

Murat Genç, Artvin, 2010

<http://www.trakel.org/kelebekler/?fsx=2fsdl15@d&idx=2408#.Vhv8Wcsw97A>

Hazırlayan : Hakan YILDIRIM

Katkı Verenler : Ali BALİ
Onat BAŞBAY
Rudi VEROVNİK